
Actuacions i defensa del Foix

Joan Ballester

Plataforma Cívica per a la Salut i el Medi Ambient

Resum

Amb motiu de la I Trobada d'Estudiosos del Foix, la Plataforma Cívica per a la Salut i el Medi Ambient vol donar a conèixer als participants de la trobada les actuacions portades a terme durant aquests últims quatre anys, tenint en compte la preocupació davant la gran degradació que pateix el riu i els seus afluents:

- Participació en el recull de mostres del Projecte Rius.
- Observació i seguiment del torrent de la Bruixa o Cal Bruna fins a la seva confluència amb el Foix pels continuats abocaments al torrent.
- Gestions diverses davant l'Administració (els Monjos i Castellet).
- Tramitació de la denúncia a la Fiscalia de Medi Ambient del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, i resposta de la Fiscalia (Diligència d'investigació penal 18/2003 a Barcelona 27/05/03).
- Entrevista de la Plataforma amb el conseller de Medi Ambient el juny del 2004 amb el compromís del seguiment i de mantenir reunions amb l'ACA (Agència Catalana de l'Aigua).
- Situació actual.

Paraules clau

Plataforma cívica, degradació, riu Foix, afluents, actuacions

Resumen

Actuaciones y defensa del Foix

Con motivo del I Encuentro de Estudiosos del Foix, la Plataforma Cívica para la Salud y el Medio Ambiente quiere dar a conocer a los participantes en el encuentro las actuaciones realizadas durante los últimos cuatro años, dada la preocupación ante la gran degradación que sufre el río y sus afluentes:

- Participación en la recogida de muestras del Proyecto Ríos.
- Observación y seguimiento del torrente de la Bruixa o Cal Bruna hasta su confluencia con el Foix, dados sus continuos vertidos.
- Gestiones varias ante la Administración (Els Monjos y Castellet).
- Tramitación de la denuncia a la Fiscalía de Medio Ambiente del Tribunal Superior de Justicia de Cataluña, y respuesta de la Fiscalía (Diligencia de investigación penal 18/2003 en Barcelona 27/05/03).
- Entrevista de la Plataforma con el consejero de Medio Ambiente en junio de 2004 con el compromiso del seguimiento y de mantener reuniones con el ACA (Agencia Catalana del Agua).
- Situación actual.

Palabras clave

Plataforma cívica, degradación, río Foix, afluentes, actuaciones

Abstract

Actions and defence of the Foix

On the occasion of the I Foix Study Meeting, the Civic Platform for Health and the Environment informed the participants about the actions carried out over the last four years, bearing in mind the concern over the serious degradation of the river and its tributaries:

- Participation in the Rivers Project sample taking.
- Observation and monitoring of the Bruixa or Cal Bruna stream as far as its confluence with the Foix because of the continuous dumping in the stream.
- Formalities with the Administration (Monjos and Castellet).
- Formalities for presenting a report to the Environmental Prosecutor's Office of the Catalan Higher Court of Justice, and reply from the Prosecutor's Office (Penal investigation 18/2003 in Barcelona 27/05/03).
- Interview between the Platform and the Councillor for the Environment in June 2004 with a commitment to monitoring and holding meetings with ACA (The Catalan Water Agency).
- Present situation.

Keywords

Civic Platform, degradation, Foix river, tributaries, actions

La Plataforma Cívica per a la Salut i el Medi Ambient

La Plataforma Cívica per a la Salut i el Medi Ambient és una entitat ciutadana que radica al municipi de Santa Margarida i els Monjos preocupada, com el seu nom indica, per les qüestions que afecten la salut i el medi ambient.

Com a part d'aquestes preocupacions figura l'estat de la conca hidrogràfica i en particular la que afecta el nostre àmbit prioritari d'actuació.

1. Des de la Plataforma som conscients de la gran degradació que pateix el nostre riu, el Foix, així com els seus afluents. Per això volem donar a conèixer les accions que hem realitzat al llarg d'aquests darrers quatre anys per aconseguir un riu i uns afluents nets i plens de vida.

2. En la recerca per conèixer l'estat del riu Foix, hem tingut accés als informes del 1997 i el 1999 de l'Àrea de Medi Ambient de la Diputació de Barcelona sobre la qualitat ecològica del Foix i afluents, realitzats per Narcís Prat i altres.

La diagnosi que es desprèn d'aquests informes per al tram des de l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals de Vilafranca fins al pantà és que la qualitat biològica de l'aigua és baixa. Aquest tram presentava una comunitat de macroinvertebrats alterada i formada per famílies tolerants a la contaminació. La qual podia ser deguda, segons els autors dels informes, a abocaments esporàdics tant d'origen industrial com ramader, o contaminació difusa d'origen agrícola. Quant al funcionament de l'EDAR, els autors opinaven que no podia arribar a sanejar completament l'aigua tractada. D'altra banda, hem estat participant en el recull de mostres del Projecte Rius en les campanyes de primavera i tardor des de l'any 2000, i els resultats de les anàlisis van ser els mateixos.

3. A causa de la constant ocurrència d'escumes al torrent de la Bruixa o Cal Bruna fins a la seva confluència amb el Foix, presents majoritàriament en dies de pluja, vam fer un seguiment dels abocaments i vam observar que sota el baixador d'aigües de l'Alcoholera Vinícola Mediterrània (Vins Font) s'acumulaven sediments sospitosos de contaminar les aigües del torrent, just on hi havia una canonada per on s'abocava un líquid de color taronja directament al torrent. Vam fer denúncies tant als agents rurals com a l'Agència Catalana de l'Aigua i al SEPRONA, i també a l'Ajuntament al qual pertany aquesta indústria.

4. El 12 de maig de 2003 vam enviar una carta al Sr. Pé-

rez de Gregorio, fiscal de Medi Ambient del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en què denunciàvem l'Alcoholera per efectuar abocaments contaminants i emetre pudors ofensives, i demanàvem a la fiscalia que investigués, analitzés i controlés l'origen d'aquests abocaments i pudors per si podien ser considerats delictes ecològics i contra la salut de les persones i el medi ambient. També demanàvem un projecte de restauració del torrent de la Bruixa. La Fiscalia, en data de 27 de maig de 2003, va acceptar la denúncia i va dir que s'havien donat ordres oportunes per a l'esclariment dels fets.

5. El mes de juny del 2004 alguns membres de la Plataforma ens vam entrevistar amb el conseller de Medi Ambient, el Sr. Milà, exposant, entre altres temes d'àmbit mediambiental, la qüestió de la denúncia feta a l'Alcoholera i el projecte de restauració del torrent. La seva resposta va ser que faria un seguiment del tema i ens donaria tota la informació que tingués. En data 18 d'octubre de 2004 el mateix conseller ens va informar, a través d'una carta, que els serveis tècnics encara no havien realitzat el control inicial a l'Alcoholera, malgrat que aquesta disposa de llicència ambiental.

Accions per al futur

Segons un estudi promogut per la Fundació Castell del Foix, amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona i el Parc del Foix, l'aigua del pantà de Foix presenta unes condicions difícils per a la vida i no pot suportar un ecosistema convencional, però hi ha aspectes que mouen a l'optimisme, perquè la contaminació que genera l'eutrofització de l'aigua no té cap relació amb el pantà, sinó que procedeix d'aigües amunt, i això vol dir que la situació és relativament reversible.

Nosaltres, igual que els autors d'aquest estudi, també érem optimistes. Hem estat aquests últims quatre anys intentant fer tot el que podíem per buscar solucions per acabar amb una de les moltes fonts contaminants que degraden el nostre riu, però, malgrat la importància de la contaminació del torrent de Cal Bruna i la consegüent contaminació del pantà, i malgrat els nostres esforços, fins avui encara no hem conegut cap acció per part de les administracions que vagi dirigida a solucionar aquest problema.